

Sağlık Personelinde Delici Kesici Alet Yaralanmaları ve Korunma

**Prof. Dr. Sevilay Őenol elik
Hacettepe Üniversitesi
HemŐirelik Fakültesi**

Enjeksiyon Güvenliği alıŐtayı - 10 Haziran 2015

Sunum Akışı

- Bir hemşirenin hikayesi
- Delici kesici alet (DKA) yaralanma oranları
- DKA yaralanmanın önemi
- DKA yaralanmayı raporlama
- DKA yaralanmadan korunma
- Sorumluluklar

Bir Hemşirenin Hikayesi

«Lisa Black, 26 yaşında iki çocuklu bir hemşiredir. Lisa her zaman hemşire olmak istemişti. 1997 yılında, bir gece AIDS'li terminal dönemde olan bir hastasına bakım veriyordu. IV kateterin tıklandığını fark etti. Kateteri hızla irrije etmek için, bir enjektöre SF çekti ve katetere yerleştirdi. Pıhtılı kanı aspire etmeye çalışırken, hasta korktu ve iğnenin yerinden çıkmasına neden oldu. İğne, Black'ın sol eline battı. Bayan Black korktu. Hemen protokole yer aldığı şekilde yarayı yıkadı, kazayı rapor etti ve acil ünitesine gitti. Sekiz ay sonra, bayan Black kendini hasta hissetmeye başladı ve kazadan 9 ay 9 gün sonra HIV tanısı konuldu. Birkaç ay sonra hepatit C ile enfekte olduğunu öğrendi. Şu anda bayan Black Hemşireler Birliği'nin aktif üyesi olup, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eğitimler vermektedir. Bu mücadeleye kendini adanmıştır.»

Kaynak: American Nurses Association

http://beyazgazete.com/video/anahaber/24-1/2012/09/23/eline-batan-igne-doktorun-sonu Eline batan iğne, doktorun ...

Dosya Düzen Görünüm Sık Kullanılanlar Araçlar Yardım

Google alının delici ve batıcı yaralanmaları sonucu ölüm gazete haberleri Ara Paylaş Diğer >>

Yandex Önerilen Siteler Web Slice Galerisi

Oturum Aç

ELİNE BATAN DOKTOR OLDU

00:00 00:00

Tavsiye Et 2 Paylaş 0 Tweetle 0

Eline batan iğne, doktorun sonu oldu

Sitene ekle

23 Eylül 2012 Pazar günü yayınlandı

Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) Tıp Fakültesi Hastanesi'nde iki haftadır tedavi gören Kıрым Kanamalı Ateşi (KKKA) hastasına iğne yapmak isteyen asistan doktor Mustafa Bilgiç (27), iğneyi yanlışlıkla eline batırması sonucu hayatını kaybetti.

3 yıllık doktorun iğneyi elinden düşürdüğü, yerden alırken eline batırdığı, bulaşan virüsle komaya girdiği ve tedavi altına alındığı Yoğun Bakım Servisi'nde hayatını kaybettiği bildirildi.

Bir yıllık evli olan genç doktor Mustafa Bilgiç'in (27) cenazesi, toprağa verilme üzere memleketi Çorum'un Dodurga ilçesine bağlı Yerköy'e gönderildi. İki hafta önce Havza ilçesi Arslançayır köyünde vücuduna yapışan kenenin ısırması sonucu ishal, halsizlik, ateş şikayetleri baş gösteren Arslan Y. (50), Havza Devlet Hastanesi'ne başvurdu, şikayeti geçmeyince Samsun OMÜ Tıp Fakültesi'ne sevk edildi. Hastadan alınan numunelerin Ankara'da incelenmesi sonucu Y.'nin KKKA hastalığına yakalandığı anlaşıldı. Hasta, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı'nda yoğun bakıma alındı. Hastanenin acil ana bilim dalı asistanlarından 27 yaşındaki doktor Mustafa Bilgiç, tedavide kullanılan iğneyi hastaya vurmak isterken elinden düşürdü. Yerden almak isterken kaza sonucu eline batan iğneden virüs kapandı genç doktor, kısa bir süre sonra komaya girdi. Doktor Mustafa Bilgiç, hemen yoğun bakım servisinde tedavi altına alındı. KKKA hastası Arslan Y. 9 gün önce öldü. Yoğun bakımda tutulan genç doktor ise bu gece yarısı hayatını kaybetti. Genç doktorun vefatı, tıp fakültesi ve hastane yönetimi ile mesai arkadaşlarını gozyaşlarına boğdu. OMÜ Tıp Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Faruk Bağırıcı, derin üzüntü içinde olduklarını söyledi.

Bu olayın doktorların çalışma şartlarının zorluğunu bir kez daha gözler önüne serdiğini ifade eden Prof. Dr. Bağırıcı, "Hepimiz çok üzüntülüüz. Meslektaşımız Dr. Mustafa Bilgiç, bizim meslek şehidimiz oldu. Allah mekanını cennet etsin. Böyle hadiseler sık yaşanan durumlar değil, ama bu hadise, hekimlerin ne kadar zor şartlar altında çalıştığını gösteriyor. Söyleyecek çok bir şey yok. Hepimizin başı sağ olsun." dedi.

TR 16:27 08.06.2015

TIP FAKÜLTESİ DEKANLIK

24 ANA HABER **KKKA HASTALIĞI**
HASTADA KULLANILAN İĞNE
ELİNE BATAN DOKTOR ÖLDÜ
DE FENERBAHÇE İLE KARŞILAŞACAK OLMALI

yirmidorttv beyazgazete.com

http://beyazgazete.com/video/anhaber/24-1/2012/09/23/eline-batan-igne-doktorun-sonu ... Eline batan iğne, doktorun ...

Dosya Düzen Görünüm Sık Kullanılanlar Araçlar Yardım

Google zlinin delici ve batıcı yaralanmaları sonucu ölüm gazete haberleri Ara Paylaş Diğer >>

Yandex Önerilen Siteler Web Slice Galerisi

BEYAZ GAZETE VİDEO WEB TV SIYASET MAGAZİN SPOR YAŞAM BEYAZ TV PROGRAMLARI DİZİ FRAGMANLARI

Site İçi Arama En Az 3 Karakter Ara

Oturum Aç

kaybetti. Genç doktorun velatı, tıp fakültesi ve hastane yönetimi ile mesai arkadaşlarını gozyaşlarına boğdu. OMU Tıp Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Faruk Bağırıcı, derin üzüntü içinde olduklarını söyledi.

Bu olayın doktorların çalışma şartlarının zorluğunu bir kez daha gözler önüne serdiğini ifade eden Prof. Dr. Bağırıcı, "Hepimiz çok üzüntülüüz. Meslektaşımız Dr. Mustafa Bilgiç, bizim meslek şehidimiz oldu. Allah mekanını cennet etsin. Böyle hadiseler sık yaşanan durumlar değil, ama bu hadise, hekimlerin ne kadar zor şartlar altında çalıştığını gösteriyor. Soyleyecek çok bir şey yok. Hepimizin başı sağ olsun." dedi.

Tıp Fakültesi Acil Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Yücel Yavuz ise Dr. Bilgiç'i kurtarmak için yapılması gereken her şeyi yaptıklarını kaydetti.

Ancak sonucun değişmediğini vurgulayan Prof. Dr. Yavuz, gelecekte iyi bir hekim olacağına inandığı asistanını kaybetmenin derin acısını yaşadığını ifade etti.

3 YIL ÖNCE DE HEMŞİRE HAYATINI KAYBETMİŞTİ

Aynı hastanede benzer durum, 3 yıl önce de yaşanmıştı. Kene ısırması neticesinde Vezirköprü ilçesinde OMU Tıp Fakültesi'ne sevk edilen bir hastaya serum takmak isterken serum iğnesini eline batıran hemşire Kübra Yazım, KKKKA hastalığı virüsü kapmıştı. Yazım, tedavi altına alındığı enfeksiyon hastalıkları servisinde hayatını kaybetmişti .

Yorum ekle...

Yorum Yap

Facebook sosyal ağılar

HABERDAR OLMAK İÇİN MAİL BÜLTENİMİZE KAYIT OLUN

mail adresinizi girin Kaydol

KUNYE İLETİŞİM REKLAM YAYIN POLİTİKASI

KATEGORİLER GÜNCEL SIYASET EKONOMİ

KATEGORİLER KÜLTÜR / SANAT YAŞAM 3.SAYFA

GÜNDEM / KONULAR Çözüm Süreci Genel Seçimler Mith Çakrak TL Ekonomisi

GÜNDEM KİŞİLER Recep Tayyip Erdoğan Ahmet Davutoğlu Devlet Bahçeli

GÜNDEM / DİĞER Aşk Yeniden Dirliğ Güllerin Çay...

%100

Delici Kesici Alet Yaralanması (DKAY)

- Enjektör ve diğer deri altı girişim iğneleri, lanset, bistüri, serum seti iğnesi, cerrahi suture iğneleri, biyopsi iğneleri, intraket, kırık cam, ampul, lam-lamel, kırılmış cam tüp ve petri kapları gibi cisimlerin batma, delme, sıyrık ve yaralanmalara neden olmasıdır.

DKA Yaralanmaları

- Sağlık çalışanlarının meslek riskleri arasında yer alan DKAY, enjektörün 1845 yılında ilk kez kullanılmasından bu yana tehlike oluşturmaya devam etmektedir.
- Sağlık çalışanlarında delici, kesici aletlerle yaralanma çalışmaları
  - 1981 yılında Mc Cormick ve Maki tarafından yapılmış,
  - iğne batmaları üzerine veriler ise ilk olarak 1986 yılından itibaren rapor edilmeye başlamıştır.

DKA Yaralanma Oranları Nedir?

- DKA yaralanmalarının çoğunluğunun cilt altı araçtan kaynaklandığını belirtmektedir.
  - disposable iğneler %32
  - sütür iğneleri %19
  - kanatlı çelik iğneler (kelebek) %12
  - bistüriler %7
  - IV kateter iğneleri %6
  - kan alma iğneleri %3 oranında yaralanmaya neden olmaktadır.
- Hastanın iğnesinin manipülasyonu (%26), iğnenin atılması (%23), çalışan birisi ile çarpışma (%10), temizleme (%10), IV giriş (%6) ve iğneyi kapatma sırasında (%6) yaralanmalar olmaktadır.

DKA Yaralanma Oranları Nedir?

- DKA yaralanmaları sağlık çalışanları arasında hemşireler ve özellikle cerrahlarda, diğer sağlık çalışanlarına göre daha fazla görülmektedir.
  - Hemşireler: %58- %79
  - Hekimler: %4-%23
  - Destek personeli: %5-%16
  - Laboratuvar alışanı: %2-%21

DKA Yaralanma Oranları Nedir?

- Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (CDC)'nin tahminlerine göre; her yıl 385.000 delici yaralanma oluşmakta, her gün 1000 kesici yaralanma gelişmektedir.
- Maruziyeti Önleme Bilgi Ağı (Exposure Prevention Information Network-EPINet) 2009 yılı raporuna göre;
  - % 27.97 oranında DKA yaralanması oluşurken
    - bunların % 33.49'u eğitim hastanelerinde
    - % 16.16'sı diğer hastanelerde oluşmaktadır.

DKA Yaralanma Oranları Nedir?

- CDC verilerine göre ameliyathanede %25 oranında DKA yaralanması oluşmaktadır.
- Ameliyat ekibinde yaralanma oranları
  - en fazla cerrah ve birinci asistan (%59.1)
  - scrub (steril) hemşire %19.1
  - anestesi uzmanı %6.2
  - sirküle hemşire %6

Türkiye' de Yapılan bir çalışmada

- DKA yaralanmasına maruz kalan sağlık personellerinden
  - hemşireler: %40
  - temizlik personel: %35
  - hekim: %7.5
- Klinikler incelendiğinde
  - cerrahi klinikler: %30
  - dahili klinikler %17.5
  - ameliyathane: %12.5
  - yoğun bakım: %12.5

Neden Önemli ?

- En az 20 farklı patojen ajanın iğne ve kesici delici aletlerle yaralanma ile geçişi bildirilmiştir.
- Sağlık çalışanları sıklıkla hasta kanıyla direk temas edebildiğinden, özellikle
  - Hepatit B virüsü
  - Hepatit C virüsü
  - HIV gibi kan ile bulaşan viral enfeksiyonların bulaşması açısından sürekli risk altındadırlar.

Neden Önemli ?

- ABD’de 835.647 hemşireden
  - yılda 6000 iğne batması yaralanması olduğu
  - her yaralanmada ortalama 104-338 dolar masraf yapıldığı düşünülmektedir.
- OSHA (ABD Mesleki Güvenlik ve Sağlık İdaresi), 1998 yılında her delici–kesici alet yaralanmasının işverene,
  - yaralanan kişinin yerine yeni işçi alma
  - tekrar işine dönen kişideki verim düşüşü ile birlikte 2234-3832 dolara mal olduğunu bildirmiştir (OSHA, 2009).

DKA Yaralanması Önlenebilir mi?

- DKA yaralanmalarının çoğu önlenebilir yaralanmalardır.
- DKAY vakalarının %80'inin güvenli alet kullanımını yoluyla önlenebileceği belirtilmektedir.
  - Koruyucu önlemlerin alınması
  - Kesici alet kullanımının azaltılması
  - Kesici alet yaralanmasını önlemek amacıyla tasarlanmış aletlerin kullanılması
  - Çalışma alışkanlıklarının değiştirilmesi
  - DKA yaralanması oluştuğunda; yaralanma ya da kontaminasyon derecesinin azaltılması

Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (CDC)

- İlk defa 1983 yılında iğne batması sonucu oluşan yaralanmaları önlenmesi amacıyla
  - iğne kapaklarının kapatılmaması,
  - iğnelerin kırılmaması, bükülmemesi,
  - tüm kesici/delici aletlerin kullanıldıktan sonra delinmeye dirençli kutularda muhafaza edilmesi
  - bu kutuların da tıbbi girişimlerin yoğun olduğu alanlarda bulundurulması gerektiğini belirtmiştir.

Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (CDC)

- 1987 yılında sağlık personelinin kan yoluyla bulaşan tüm enfeksiyonlarından korunmasına yönelik
  - “Universal Önlemler” adıyla bilinen bir klavuz hazırlanmıştır.
  - Bu klavuzda yer alan önlemler HIV, HBV ve kan yoluyla bulaşan diğer viral enfeksiyonlardan korunmak için uygulanacak ortak önlemlerdir.

Yapılan Bir Çalışmada

- Sağlık çalışanlarının koruyucu önlemleri kullanma oranlarının incelendiği bir çalışmada;
  - sadece %52'sinin eldiven kullandığı
  - %5'inin maske taktığı
  - %3'ünün gömlek giydiği
  - %2'sinin gözlük kullandığı tespit edilmiştir.

Yapılan Bir Çalışmada

- Kaliforniya'daki bir eğitim hastanesinde sağlık çalışanları arasında iğne batması vakalarının %60 oranında azaldığı bildirilmiştir.
  - enjektör iğnesi kapları ile ilgili düzenleme
  - kesici aletlerin uygun kullanımı
  - etkili haberleşme
  - sağlık çalışanlarının eğitimi

Yapılan bir çalışmada

- Yaralanma sonucu
  - Olguların %97.5: su, sabunlu su ya da batikon ile yaralanan bölgeyi temizlemiş
  - Bir olgu: yaralanma bölgesini sıkarak kanatma işlemi uygulamış
- Malzemenin kullanıldığı
  - hastaların 6: HBsAg (+)
  - hastaların 2: Anti HCV (+)
- Personellerin %50'si Hepatit B aşı programına alınmış

DKAY Raporlanıyor mu?

- DKAY'ın rapor edilmesi zorunludur. Raporlanmama Nedenleri
  - hastanın riskli olmadığı
  - yaranın önemli olmadığı
  - aletin hastada kullanılmadığı
  - hastanın enfekte olmadığı
  - kendisinin bağışık olduğu
  - rapor edemeyecek kadar acil işi olduğu
  - müdahale edilmesine ihtiyaç olmadığı
  - rapor sisteminin kullanışsız ve zaman kaybı olduğu düşüncesi.

Yapılan Çalışmada

- Cerrahlarda oluşan yaralanmaların yaklaşık % 0.5 yüksek risk olarak tanımlanan damara giren iğne vb. cisimle oluşmaktadır.
- Ancak cerrahlar yaralanmaların %70.96'sını rapor etmemekte, bu nedenle bulaşma sonrası yapılması gerekenleri de yapmamaktadırlar.

KESİCİ DELİCİ ALET YARALANMASI VERİ TOPLAMA FORMU

DOK KODU: İND.FR.01(B)	YAY TRH: AĞUSTOS 2011	REV TRH: TEMMUZ 2012	REV NO: 01	S.NO: 1/1
AİT OLDUĞU AY: AİT OLDUĞU YIL:				

SIRA NO	YARALANAN ÇALIŞANIN ADI SOYADI	GÖREVİ	YARALANMAYA NEDEN OLAN ALET	OLAYIN MEYDANA GELDİĞİ YER	YARALANMA BÖLGESİ	ALET KONTAMİNE Mİ?		KONTAMİNE İSE KAN YOLU İLE BULAŞAN ENFEKSİYON VARLIĞI		OLAY SIRASINDA KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN KULLANIMI	
						EVET	HAYIR	VAR	YOK	VAR	YOK
1.											
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											
8.											
9.											
10.											
11.											
12.											
HAZIRLAYAN: DOKÜMAN SORUMLUSU			KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ				ONAYLAYAN: BAŞHEKİM				

KESİCİ DELİCİ ALET YARALANMALARI BİLDİRİM FORMU

DOK KODU: İND.FR.01(A)	YAY TRH: AĞUSTOS 2011	REV TRH: TEMMUZ 2012	REV NO: 01	S.NO: 1/1
---------------------------	--------------------------	-------------------------	---------------	--------------

HASTANE ADI:

AİT OLDUĞU AY:

AİT OLDUĞU YIL:

1. ADI: 2. SOYADI 3. YARALANMA TARİHİ: 5. GÖREVİ: ☐ DOKTOR ☐ HEMŞİRE ☐ TEKNİSYEN ☐ TEMİZLİK PERSONELİ ☐ STAJYER ☐ DİĞER	4. YARALANMA SAATİ: 6. YARALANMAYA NEDEN OLAN ALET NEDİR? ☐ İĞNE UCU BİSTÜRİ ☐ KATETER ☐ LAM/LAMEL ☐ KIRIK CAM MALZEMELER ☐ DİĞER
7. YER TANIMI ☐ ACİL ☐ AMELİYATHANE ☐ YOĞUN BAKIM ☐ LABORATUVAR ☐ HASTA ODASI ☐ KAN BAĞIŞ/ TRANSFÜZYON ☐ KAN ALMA ☐ RADYOLOJİ ☐ ENDOSKOPI ODASI ☐ KLİNİK/SERVİS ☐ STERİLİZASYON ☐ DİĞER (Belirtiniz)	8. YARALANMA BÖLGESİ ☐ SAĞ EL ☐ SOL EL ☐ BAŞ ☐ SAĞ AYAK ☐ SOL AYAK ☐ YÜZ ☐ SAĞ KOL ☐ SOL KOL ☐ BOYUN ☐ SAĞ KALÇA ☐ SOL KALÇA ☐ SIRT ☐ SAĞ BACAĞ ☐ SOL BACAĞ ☐ BEL ☐ SAĞ BALDIR ☐ SOL BALDIR ☐ SAĞ KARIN ☐ SOL KARIN ☐ DİĞER(Belirtiniz) ☐ SAĞ KASIK ☐ SOL KASIK ☐ SAĞ GÖĞÜS ☐ SOL GÖĞÜS ☐ SAĞ GÖZ ☐ SOL GÖZ
9. YARALANMAYA NEDEN OLAN ALET BİR HASTANIN VUCUT MATERYALİ İLE KANTAMİNE OLMUŞ MU? ☐ EVET ☐ HAYIR	
10. 9.SORUNUN CEVABI EVET İSE HASTANIN KAN YOLU İLE BULAŞAN BİR HASTALIĞI VAR MI? ☐ HIV ☐ HEPATİT C ☐ DİĞER (Belirtiniz) ☐ HEPATİT B ☐ KIRIM KONGO	
11. OLAY ESNASINDA KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN KULLANIYORMUYDUNUZ? ☐ EVET ☐ HAYIR	
12. 11.SORUNUN CAVABİEVET İSE HANGİLERİ OLDUĞUNU İŞARETLEYİNİZ. ☐ TEK KAT EL DİVEN ☐ ÇİFT KAT EL DİVEN ☐ DİĞER (Belirtiniz) ☐ ÖNLÜK ☐ YÜZ MASKESİ ☐ GÖZ MASKESİ ☐ CERRAHİ MASKE	
13. YARALANMANIN ŞİDDETİ NE KADARDI? ☐ YÜZEYSEL ☐ MUKOZAL ☐ DERİN	

HAZIRLAYAN:
DOKÜMAN SORUMLUSU

KONTROL EDEN:
KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ

ONAYLAYAN:
BAŞHEKİM

Önlemede Hastane Yöneticilerinin Sorumlulukları

- Uluslar arası, ulusal, bölgesel DKA yaralanma talimatlarına uyulmalı
- Güvenlik kültürü ekip içinde oluşturulmalı
- Bütün DKA yaralanmalarının ayrıntılı rapor edilmesi sağlanmalı
- DKA yaralanma riskinin belirlenmesi ve önlemlerin alınması sağlanmalı
- Güvenli aletlerin seçimi ve kullanıma ilişkin geri bildirim alınmasında ekip üyelerinin işbirliği sağlanmalı

Önlemede Hastane Yöneticilerinin Sorumlulukları

- Güvenli aletlerin kullanımını teşvik etmek ve personelin kullanıma ilişkin bilgi eksikliklerinin giderilmesi için eğitim programları düzenlenmeli
- DKA yaralanmasını azaltıcı önlemlerin uygulanması, uygulama sonuçlarının değerlendirilmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılması sağlanmalı
- Yorgunluğa bağlı yaralanma riskini azaltmak için personelin aşırı çalışmasını azaltıcı vardiya düzenlemeleri yapılmalı

ALERT

Preventing Needlestick Injuries
in Health Care Settings

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH AND HUMAN SERVICES
National Institute for Occupational Safety and Health

2000-2010

**SAFE NEEDLES
SAVE LIVES**

IT'S THE LAW.

Unique & Hard-to-Find Products

for the Clinical Laboratory & Healthcare Professional

Needlestick Injuries

A guide for safe
needle handling

Önlemede Sağlık Personelinin Sorumlulukları

- Uluslar arası, ulusal, bölgesel DKA yaralanma talimatlarına uymalı
- Bulaşıcı hastalıklardan korunmada koruyucu önlemleri (Hepatit B aşısı olma vb.) yerine getirmeli
- Güvenli aletleri kullanmalı
- Kişisel koruyucu gereçleri kullanmalı

Önlemede Sağlık Personelinin Sorumlulukları

- Kan ve vücut sıvılarıyla bulaşmayı önlemek için DKA kullanırken;
  - Mümkün olduğu kadar tasarlanmış iğneleri veya aletleri kullanın
  - Lokal anestetikler veya enjektele ilaçlar verilirken güvenlik mekanizmalı enjektörleri kullanın
  - Flakondan ilaç çekerken künt uçlu iğne kullanın
  - Kullanılan iğnelerin üzerine yeniden kapağını ya da kılıfını geçirmeyin
  - Yeniden kapağın geçirilmesi gerekiyorsa mekanik gereçler ya da tek el tekniğini kullanın

Önlemede Sağlık Personelinin Sorumlulukları

- Güvenlik önlemleri değiştirme süreçlerine aktif olarak katılmalı ve meslektaşlarının değişime uyum sağlamasına yardımcı olmalı
- Kullanılmış kesici aletleri konulduğu konteynırların;
  - Kapalı, kolay tanınabilir (turuncu-turuncu-kırmızı vb. renkte) biyolojik tehlike etiketli olmasını
  - Dolum çizgisinin kolay görülebilir olmasını
  - Sızdırmaz ve delinmeyen özellikte olmasını
  - Kullanım alanına yakın yerde durmasını
  - Kullanırken dik durmasını
  - Aşırı dolmadan değiştirilmesini sağlayın.

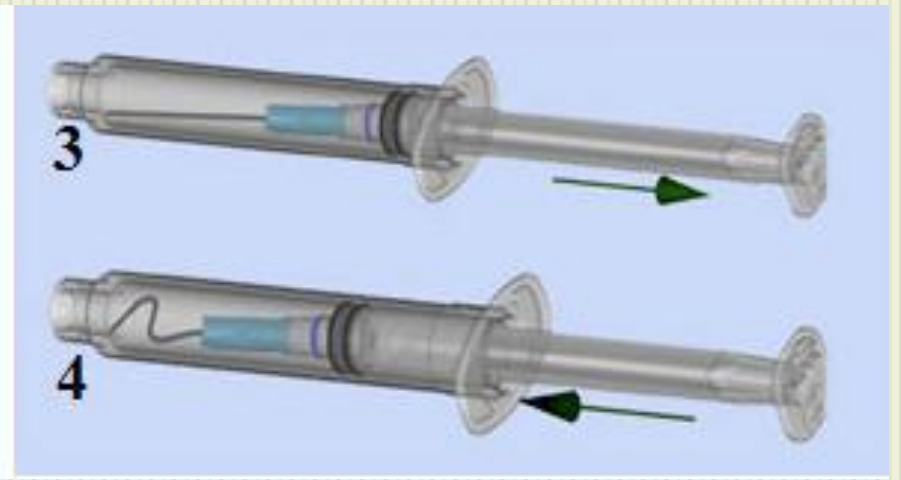
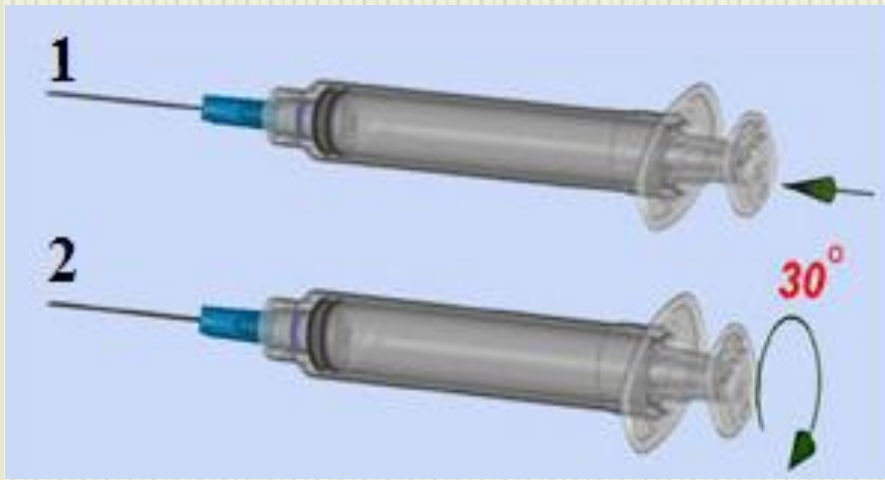

Resim: İğnesi kaybolan (vanishpoint) enjektör

Resim: Pistonu kırılan enjektör

Resim: Pistonu döndürülen enjektör

Resim: Klipsli enjektör

Önlemede Sağlık Personelinin Sorumlulukları

- Kan ve vücut sıvılarıyla bulaşmayı önleme yolları konusunda bilgiler yenilenmeli ve önlemlere uyulmalı
- DKA yaralanmalarını rapor etmede ekip üyeleri cesaretlendirilmeli
- Çalışılan birimin atık kontrol planı bilinmeli
- DKA yaralanması oluştuğunda bulaşmayı kontrol talimatlarına (yaralanan bölgenin su ve sabunla yıkanması, bulaşmış bölgenin hemen bakımının yapılması vb.) uyulmalı

Kontrol Hiyerarşisi

- **EN ETKİLİ**
- **Tehlikenin Ortadan Kaldırılması-** Delici ve kesici aletleri uzaklaştır ve gereksiz enjeksiyonlardan kaçın. İğnesiz IV sistemlerini kullan ve havlu klipleri gibi gereksiz kesici aletleri ortadan kaldır.
- **Mühendislik Kontrolü-** Özel yapımlı enjektörler
- **Yönetimsel Kontroller-** Politikalar maruziyeti azaltmayı amaçlar.
- Kaynakların tahsisi, sağlık çalışanların güvenliği, iğne batmasını önleme komitesi, maruziyet kontrol planı, tüm güvensiz aletleri uzaklaştırma, güvenli alet kullanımıyla ilgili eğitim.
- **Çalışma Uygulama Kontrolleri-** Aletlerin disposable olması, konteynırların boş olması, konteynırların göz hizasında ve ellerin ulaşabileceği bir yere yerleştirilmesi.
- **Personel Koruyucu Ekipman-** Çalışan ve tehlike arasında bariyer olması. Örneğin eldiven, gözlük ve maske.
- **EN AZ ETKİLİ**

Teşekkür Ederim